

عنوان مقاله:

تحلیل نسبت زمان آگاهی و خودآگاهی در فلسفه هوسرل

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه، دوره 50، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

حسین زمانیها - استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی دانشگاه شاهد

خلاصه مقاله:

هوسرل در آثار خود از سه سطح از زمان آگاهی بحث می کند که این سه سطح عبارت اند از: آگاهی از زمان عینی (کیهانی)، زمان آگاهی سوبژکتیو و آگاهی از زمان درونی (آگاهی مطلق). از نظر هوسرل این سطوح در حقیقت لایه های تقویم زمان هستند و مبنای تقویم هر لایه را باید در مرتبه یا لایه عمیق تر جستجو کرد تا به عمیق ترین لایه زمان آگاهی، یعنی همان آگاهی مطلق رسید. آگاهی مطلق، مقوم هر درک و معنایی از زمان است؛ اما در عین حال، خود به وسیله هیچ امر دیگری تقویم نمی شود، بلکه قوام آن قوام درونی است. این عمیق ترین لایه در حقیقت جریان مستمر و وحدت بخش آگاهی است که تمامی اعمال و افعال قصدی آگاهی در آن ریشه دارند. برخی از هوسرل پژوهان معاصر برای تبیین این معنا از زمان آگاهی و نسبت آن با زمان آگاهی سوبژکتیو، با رجوع به آثار هوسرل و دیدگاه وی درباره تامل، به تمایز بین دو نوع خودآگاهی، یعنی خودآگاهی پیشاتاملی و خودآگاهی تاملی اشاره کرده و این جریان بنیادین و وحدت بخش آگاهی را که مقوم هر درکی از زمان و زمانندی است، با خودآگاهی پیشاتاملی متناظر دانسته اند. بر این اساس، آگاهی مطلق به عنوان نوعی خودآگاهی پیشاتاملی به معنای زیست و تجربه غیر ابژه ساز و غیر مضمون سازی است که هم بنیان ابژکتیویته و هم ریشه و بنیان سوبژکتیویته استعلائی است.

کلمات کلیدی:

هوسرل، پدیدارشناسی، زمان آگاهی، آگاهی از زمان درونی، خودآگاهی پیشاتاملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1489902>

